

Številka: 0132-36/2018/4
Ljubljana, 25. oktober 2018

ZAPISNIK

17. redne seje Sveta za radiodifuzijo (v nadaljevanju: Svet), ki je bila v četrtek, 27. septembra 2018, ob 16. uri, na sedežu Sveta za radiodifuzijo, Stegne 7, v Ljubljani

Prisotni člani Sveta:

Aleš Lipičnik, predsednik,
mag. Rina Klinar, članica,
Jure Godler, član,
mag. Mitja Kregar, član,
Samo Šter, član,
Rok Tomažinčič, član.
Gorazd Škrabar, namestnik predsednika, je bil odsoten.

Prisotni z vabljenih organov:

Tamara Vonta, Ministrstvo za kulturo,
Janja Varšek, AKOS,
Martin Hari, AKOS, sekretar Sveta.

Ostali prisotni:

9 predstavnikov 8 radijskih/televizijskih izdajateljev oziroma medijskih hiš (Radio Ognjišče d.o.o., Radio Cerčno d.o.o., Radio Triglav Jesenice, d.o.o., VTV Studio, d.o.o., Next Media d.o.o., Radio Robin d.o.o., Infonet Media d.o.o., Nova24TV.si d.d.), 1 predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije, 3 predstavniki/krajani lokalnih skupnosti (krajevna skupnost Podbrdo).

Uvod:

Sejo je otvoril predsednik Sveta Aleš Lipičnik, ki je uvodoma ugotovil, da je seja ob prisotnosti šestih članov Sveta sklepčna.

K točki 1.:

Predsednik je predlagal sprejetje naslednjega sklepa:

Sklep 1:

Potrdi se v sklicu predlagani dnevni red 17. redne seje Sveta za radiodifuzijo.

Sklep je bil sprejet s šestimi glasovi članov Sveta ZA.

Potrjeni dnevni red 16. redne seje:

1. Določitev dnevnega reda – predlog v sprejem
2. Potrditev zapisnika 16. redne seje Sveta in zapisnika 2. izredne seje Sveta – predlog v sprejem
3. Pobude in vprašanja zainteresirane javnosti - obravnava
4. Poročilo komisije o pregledu in oceni ponudb, prispelih na javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo za lokalne radijske postaje – obravnava
5. 112. člen Zakona o medijih - obravnava
6. Razno

K točki 2.:

Predsednik je predlagal sprejetje naslednjega sklepa:

Sklep 2:

Potrdita se zapisnik 16. redne seje in zapisnik 2. izredne seje Sveta za radiodifuzijo v predloženem besedilu.

Sklep je bil sprejet s šestimi glasovi članov Sveta ZA.

K točki 3.:

Predstavniki Radio Ognjišče d.o.o. je izpostavil več tem. Prvenstveno si želi oddajanja Radia Ognjišče na območju Podbrda, tako želje po javnem razpisu za dodelitev analognih radijskih frekvenc na tem območju kot tudi ureditve začasne rešitve za oddajanje, prav tako pa je izpostavil problem tožbe italijanske radijske postaje zaradi domnevnega motenja frekvenc. Problem slišnosti radijskih programov na območju Podbrda so izpostavili tudi predstavniki/krajani krajevne skupnosti Podbrdo. Več navzočih je izrazilo željo, da se pristojni organi aktivno vključijo v reševanje problematike italijanskih tožb. V zvezi s tem je bila napovedana vključitev te teme na naslednjo sejo Sveta.

Predsednik je predlagal sprejetje naslednjega sklepa:

Sklep 3:

Svet za radiodifuzijo se je seznanil z dopisi več predlagateljev, ki se deloma nanašajo tudi na izvedbo novih javnih razpisov za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo. Glede na to, da se aktualni javni razpis za lokalne radijske postaje končuje, Svet za radiodifuzijo poziva Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve RS, naj čimprej nadaljuje z aktivnostmi za izvedbo novih javnih razpisov.

Sklep je bil sprejet s šestimi glasovi članov Sveta ZA.

K točki 4.:

Pri tej točki je predsednik razpisne komisije podal uvodno predstavitev poročila o pregledu in oceni ponudb.

Predsednik je predlagal sprejetje naslednjih sklepov:

Sklep 4/1:

Sveta za radiodifuzijo predlaga, da se na javnem razpisu za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo za lokalne radijske postaje v skladu s skupnimi ocenami iz poročila komisije spodaj navedene radijske frekvence (predmeti razpisa) dodelijo naslednjim ponudnikom:

- Podbrdo 2 105,0 MHz: ponudniku Radio Cerkno d.o.o. za radijski program Radio Odmev (ponudba št. 3);
- Ajdovščina 97,9 MHz: ponudniku Radio Cerkno d.o.o. za radijski program Radio Odmev (ponudba št. 4).

Obrazložitev:

Svet je od komisije za vodenje javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo za lokalne radijske postaje prejel poročilo o vsebinskem pregledu in oceni ponudb, ki so prispele na zadevni javni razpis. Iz poročila izhaja, da je na javni razpis prispelo sedem ponudb šestih različnih ponudnikov za skupno pet od šestih predmetov javnega razpisa. Od tega štiri ponudbe treh različnih ponudnikov za dva predmeta javnega razpisa ustrezajo zahtevam zakona in razpisne dokumentacije ter pri njih ponudnik oziroma njegov program izpolnjujeta vse razpisne pogoje, te ponudbe pa so v poročilu tudi ocenjene. Iz poročila je nadalje razvidna razvrstitev štirih ocenjenih ponudb po posameznih predmetih javnega razpisa (po dve ocenjeni ponudbi na vsakega od dveh predmetov javnega razpisa). V skladu s tem se je Svet odločil, da za dodelitev dveh radijskih frekvenc, pri katerih so bile ponudbe ocenjene, predlaga ponudnika z dvema najvišje ocenjenima ponudbama.

Sklep 4/2:

Svet za radiodifuzijo izraža nezadovoljstvo in ugotavlja, da bodo štirje od šestih predmetov razpisa ostali nedodeljeni, saj je bila večina vlog na razpis zavrnjenih zaradi neupoštevanja formalnih zahtev razpisa s strani prijaviteljev. Zaradi izkazanega interesa ponudnikov zato Svet poziva agencijo, naj za nedodeljene predmete razpisa čim prej ponovi razpis pod že usklajenimi razpisnimi pogoji in merili, pred tem pa priporočamo organiziranje krajšega izobraževanja za zainteresirane na temo priprave prijav na razpis.

Obrazložitev:

Svet ocenjuje, da je potrebno zainteresirane izdajatelje bolje seznaniti z zahtevami, ki jih predstavlja prijava na razpis. Ker je bilo po mnenju Sveta veliko povsem nepotrebnih napak v prijavah na razpis, poziva Agencijo, da čim prej ponovi razpis za nedodeljene frekvence, zainteresirane pa povabi na krajše izobraževanje, ki bo pomagala zainteresiranim k boljši pripravi razpisne dokumentacije.

Sklepa sta bila sprejeta s šestimi glasovi članov Sveta ZA.

K točki 5.:

Po uvodni predstavitvi vsebine predloga sklepa je predsednik predlagal sprejetje naslednjega sklepa:

Uvodno pojasnilo

Težava oblikovanja »osnovnih paketov« oziroma seznama »must-carry« radijskih in televizijskih programov operaterjev že dlje časa vzbuja nezadovoljstvo med tistimi uporabniki, ki stanje poznajo in razumejo. Trenutno stanje in trenutno sklenjeni dogovori med operaterji in nekaterimi izdajatelji namreč nekaterim komercialnim televizijskim izdajateljem omogoča, da so njihovi programi

umeščeni v »osnovne pakete« operaterjev, kljub temu, da operaterji za njihove vsebine izdajateljem plačujejo nadomestila, ki presegajo nadomestila avtorskih pravic, plačanih kolektivnim organizacijam, operaterji pa ta nadomestila prevažajo na končne uporabnike oziroma potrošnike brez njihove privolitve. Svet za radiodifuzijo je stanje temeljito pregledal, pridobil podatke od operaterjev, ocenil red velikosti pomembnosti in temu primerno problematiko umestil tudi na dnevni red delovne skupine za področje televizije, ki jo Svet za radiodifuzijo vodi. Svet za radiodifuzijo je na nepravilnosti, ki nastajajo v medijskem prostoru radiodifuznih medijev, dolžan opozarjati in hkrati predlagati rešitve, ki anomalije odpravljajo.

Ugotovitve Sveta za radiodifuzijo so, da trenutno stanje z vidika uporabnika predstavlja »prisilno prodajo« sicer plačljivih vsebin nekaterih komercialnih televizijskih programov vsem uporabnikom, ki v dani situaciji nimajo možnosti, da nekaterih popolnoma komercialnih vsebin ne plačajo, kar je s stališča varovanja pravic uporabnikov nedopustno in nesprejemljivo, saj gre za »prisilen nakup« in v konkretnem primeru za odvzem pravice svobodne izbire potrošnika oziroma uporabnika. Na drugi strani pa je potrošnikom odvzeta možnost dostopa do vsebin, ki so jih že plačali z RTV naročnino, razen če pristanejo na dodatne stroške, ki jih predstavljajo ostali programi v »osnovnih paketih« operaterjev.

Trenutno stanje je nesprejemljivo tudi z vidika konkurence izdajateljev, saj so si nekateri izdajatelji z dogovori pri operaterjih pridobili veliko konkurenčno prednost, ki postavlja ostale izdajatelje slovenskih televizijskih programov v neenakopraven in močno podrejen položaj, kar izkrivlja konkurenčnost predvsem na trgu televizijskih izdajateljev in je v nasprotju z razvojnimi cilji slovenskega medijskega prostora, kot jih zagovarja Svet, in osnovnimi usmeritvami ter namenom Zakona o medijih. Takšno stanje ima za posledico slabitev cele vrste slovenskih izdajateljev in zmanjševanje njihovega števila, posledično pa zmanjšanje pluralnosti televizijskega trga in s tem njegovega siromašenja. Gledano širše pa to vodi tudi v zmanjševanje produkcije slovenskih avdiovizualnih del, kar siromaši medijski in s tem tudi kulturni prostor Republike Slovenije.

Svet za radiodifuzijo se zaveda, da so interpretacije 112. člena Zakona o medijih že dlje časa trajajoča saga, kjer so interpretacije odvisne predvsem od trenutne pozicije in interesov razlagalca. Ne glede na to pa je Svet za radiodifuzijo mnenja, da je Zakon o medijih potrebno interpretirati na način, ki je skladen z njegovim namenom, in da je Zakon o medijih v 112. členu, ki obravnava zakonske obveznosti operaterjev v odnosu do izdajateljev in uporabnikov dovolj ekspliciten in jasen.

Sklep

A. V skladu s 112. členom Zakona o medijih so operaterji za vse svoje uporabnike dolžni oblikovati paket programov, ki vključujejo zgolj radijske in televizijske programe iz 76., 77., 79., 80. in 81. člena Zakona o medijih. Tak paket programov, za katerega Svet predlaga enotno poimenovanje »zakonsko predpisan minimalni paket«, mora biti za uporabnika na voljo tudi samostojno, brez vseh ostalih programov s področja radijskih in televizijskih programov, vsebina tega paketa pa mora biti vključena tudi v vse višje pakete radijskih in televizijskih programov, ki jih ponuja operater.

B. Cena »zakonsko predpisanega minimalnega paketa« mora biti od »osnovnega paketa operaterja« nižja vsaj za višino zneska, ki ga operaterju predstavlja seštevek vseh nadomestil za uporabo in predvajanje televizijskih in radijskih programov, ki jih operater plača izdajateljem in ali kolektivnim organizacijam za programe, ki so umeščeni v prvi višji paket, a jih ne opredeljujejo 76., 77., 79., 80. in 81. člen Zakona o medijih, preračunano na ceno paketa na enega uporabnika.

C. V skladu s 1. odstavkom 112. člena Zakona o medijih morajo operaterji vse ostale programe izdajateljev, ki jim je bilo izdano dovoljenje po 105. členu Zakona o medijih, vključiti v svoje pakete pod enakopravnimi pogoji. Višina plačil izdajateljem programov bi tako morala ustrezati številu uporabnikov paketa in sorazmernemu deležu gledanosti posameznega programa znotraj paketa v mreži operaterja na način, da so pogoji za vse izdajatelje, ki jim je bilo izdano dovoljenje po 105. členu Zakona o medijih, enakopravni, kot to narekuje Zakon o medijih. Ponudba operaterjev mora biti zato do vseh izdajateljev, ki jim je izdano dovoljenje po 105. členu Zakona o medijih, popolnoma enaka, jasna in transparentna.

D. Predlagamo, da poleg »zakonsko predpisanega minimalnega paketa« operaterji pripravijo še »slovenski paket«, v katerem bodo vsi programi z izdanim dovoljenjem po 105. členu zakona o medijih, ki jim bodo operaterji nadomestila plačevali sorazmerno s številom uporabnikov in deleži gledanosti programov.

E. Svet za radiodifuzijo je v skladu z Zakonom o medijih in njegovim namenom ter z namenom zagotoviti, da:

- pravice uporabnikov niso kršene,
- z namenom skladnega in uravnoteženega razvoja slovenskega medijskega prostora,
- ohranjanju pluralnosti medijev,
- spodbujanju slovenske produkcije,
- zagotavljanja uravnoteženega trga in varovanje konkurenčnosti,
- ohranjanja in razvoja lastne kulture in rabe slovenskega jezika,

pripravil mnenje Sveta za radiodifuzijo v obliki tega sklepa in ga bo delno ali v celoti objavil in predstavil v javnosti. Svet za radiodifuzijo od ostalih deležnikov, od katerih je odvisno izvajanje v praksi, pričakuje ustrezno podporo pri uveljavljanju predlaganega sklepa.

Obrazložitev

Splošni del:

Prvi in drugi odstavek 112. člena Zakona o medijih govorita o tem, da mora operater zagotoviti, da so vsi programi, ki jih opredeljuje posamezen odstavek, dostopni vsem njegovim uporabnikom. V primeru drugega odstavka to velja za programe iz 76., 77., 79., 80. in 81. člena Zakona o medijih, v primeru iz prvega odstavka pa tudi za vse izdajatelje, ki jim je bilo dovoljenje izdano po 105. členu Zakona o medijih. Dostopnost še ne pomeni pravice do uporabe, v kolikor dodatni pogoji, ki so potrebni, niso izpolnjeni. Pri programih, ki so predmet drugega odstavka 112. člena Zakona o medijih, so poleg obveznosti operaterja, da morajo biti te vsebine dostopne vsem uporabnikom, že zagotovljeni tudi vsi pogoji za pravico do uporabe, saj so vsi uporabniki zavezani k plačevanju RTV naročnine, ki je edini pogoj za pravico uporabe storitve, kot jo opredeljuje drugi odstavek 112. člena Zakona o medijih.

Pogoji za uporabo sicer dostopnih storitev izdajateljev z dovoljenjem po 105. členu Zakona o medijih pa bodo izpolnjeni v trenutku, ko bo uporabnik oziroma operaterjev naročnik pristal na pogoje, ki mu jih bo za te vsebine ponudil operater. Operater zato svoje zakonske obveznosti, izhajajoče iz drugega odstavka 112. člena Zakona o medijih, ob dejstvu, da so pogoji za pravico uporabe programov po drugem odstavku 112. člena Zakona o medijih izpolnjeni, ne more pogojevati z nakupom dodatnih vsebin ali storitev.

Ad A)

112. člen (Zakon o medijih)

...

(2) Operater mora v roku iz prejšnjega odstavka omogočiti neodplačno razširjanje radijskih in televizijskih programov iz 76., 77., 79., 80. in 81. člena tega zakona, če obstajajo tehnične možnosti za kvaliteten sprejem signala v glavni sprejemni postaji operaterja, in sicer tako, da so dostopni vsem uporabnikom njegovih storitev.

...

Drugi odstavek 112. člena zakona o medijih govori o tem, da mora operater programom iz 76., 77., 79., 80. in 81. člena tega zakona omogočiti brezplačno razširjanje in da morajo biti ti programi dostopni vsem uporabnikom storitev operaterja. Ker je uporabnik s plačilom RTV naročnine izpolnil tudi pogoj za uveljavitev pravice do uporabe storitve in ker eksplisne zakonske obveznosti operater ne sme pogojevati z nakupi ostalih storitev, morajo operaterji pripraviti paket storitev, v katerem bodo programi, kot jih opredeljuje drugi odstavek 112. člena Zakona o medijih. To ponudbo programov so operaterji dolžni narediti dostopno vsem uporabnikom njihovih storitev,

vsem tistim, ki so plačniki RTV naročnine, pa morajo omogočiti uporabo te storitve, brez pogojevanja nakupov dodatnih storitev. Storitve naj operaterji umestijo v svojo ponudbo kot »zakonsko predpisan minimalni paket«, ki je pogojen zgolj s plačilom RTV naročnine, da bo sporočilo uporabnikom jasno. Operaterji svoj del tehnoloških stroškov, ki jih predstavlja priklop in vzdrževanje komunikacijskih povezav uporabnikov lahko zaračunajo.

Problematico je obravnavala tudi delovna skupina Sveta za radiodifuzijo za področje televizije v sestavi:

Aleš Lipičnik, predsednik SRDF,
predstavnik RTV Slovenija,
predstavnik PRO PLUS d.o.o.,
predstavnik Telekom Slovenije d.d.,
predstavnik SiKabel d.o.o.,
predstavnik A1 Slovenija, d.d.,
predstavnik Telemach d.o.o.,
predstavnik Združenja radiodifuznih medijev pri GZS,
predstavnik Zveze potrošnikov Slovenije.

Delovna skupina za področje televizije je z rezultatom 6 ZA, 1 PROTI in 1 VZDRŽAN sprejela tri bistvene ugotovitvene sklepe:

1. Operater mora zagotoviti neodplačno (s strinjanjem, da se to nanaša na izdajatelja) razširjanje vseh radijskih in televizijskih programov iz 76., 77., 79., 80. in 81. člena Zakona o medijih (ob izpolnjenih pogojih dostopnosti programa v sprejemni pisarni operaterja) tako, da so dostopni vsem uporabnikom operaterjevih storitev.
2. Zakonska obveznost operaterja je torej zelo jasna.
3. Zakonodaja ne dopušča pogojevanja zakonskih obveznosti z zahtevanimi dodatnimi nakupi storitev, blaga, zato operater svojih obveznosti ne more pogojevati z dodatnimi nakupi.

Svet za radiodifuzijo s svojim sklepom povzema sklepe delovne skupine za področje televizije. Svet je poleg sprejetega sklepa delovne skupine za področje televizije, upošteval še dejstvo, da vsi uporabniki že plačujejo RTV naročnino in imajo posledično poleg zakonsko zagotovljene dostopnosti, kot jo opredeljuje drugi odstavek 112. člena Zakona o medijih, do teh programov po tem, ko sklenejo pogodbo z operaterjem za tehnološke storitve operaterja, že plačano pravico do uporabe.

Zato imajo uporabniki v skladu z 2. odstavkom 112. člena Zakona o medijih pravico zahtevati od svojega operaterja dostop do teh, že plačanih vsebin. Obenem pa Zakon sam zelo jasno prepoveduje operaterjem, da uporabnikom uveljavljanje zakonskih in že plačanih pravic pogojujejo z neposrednimi ali posrednimi nakupi programov ostalih izdajateljev ali ostalih storitev, ki niso predmet 2. odstavka 112. člena Zakona o medijih.

Ad B)

Cena »zakonsko predpisanega minimalnega paketa« za končnega uporabnika mora biti nižja od prvega nadaljnjega paketa vsaj za višino mesečnih stroškov, preračunano na uporabnika, ki jih operaterju povzročajo programi, ki so vključeni v trenutne »osnovne pakete« in ki jih ne opredeljuje 76., 77., 79., 80. in 81. člen Zakona o medijih in s tem niso del »zakonsko predpisanega minimalnega paketa«.

Ad C in D)

112. člen (Zakon o medijih)

(1) Operater mora pod enakopravnimi pogoji omogočiti razširjanje programov vseh izdajateljev, ki jim je izdano dovoljenje iz 105. člena tega zakona, če obstajajo tehnične možnosti za kvaliteten sprejem signala v glavni sprejemni postaji operaterja, in sicer najpozneje v roku devetdeset (90) dni od začetka oddajanja teh programov ter tako, da so dostopni vsem uporabnikom njegovih storitev.

...

Operater mora pod enakimi pogoji vključiti vse izdajatelje, ki jim je izdano dovoljenje po 105. členu Zakona o medijih. Zakonski pogoj ne zahteva neodplačnega razširjanja, kot je to primer pri programih iz drugega odstavka 112. člena tega zakona (76., 77., 79., 80. in 81 člena), kar posledično pomeni, da, če izdajatelj v pogoje, ki jih operater pod enakopravnimi pogoji ponudi vsem izdajateljem, ki imajo dovoljenje izdano po 105. členu zakona, ne privoli, razširjanje tega programa za operaterja ni obvezno. Kar posledično, a podredno pomeni, da obveznost iz prvega odstavka 112. člena zakona, ki govori o zagotavljanju dostopnosti teh programov vsem uporabnikom storitev operaterja, velja samo v primeru, če izdajatelj na sicer enakopravne pogoje, ki jih ponudi operater, privoli in vanje privoli tudi uporabnik.

Če pogoji, ki jih ponuja operater izdajateljem, ki jim je bilo izdano dovoljenje po 105. členu Zakona o medijih, vključujejo plačila izdajateljem za programske vsebine iz katerega koli naslova in posledično ti stroški vplivajo na končno ceno paketa, v katerih so programi, morajo imeti uporabniki operaterjevih storitev pri odločitvi za naročilo teh storitev prosto izbiro.

Ne glede na ostale okoliščine pa 1. odstavek 112. člena Zakona o medijih nalaga operaterjem jasno zakonsko obveznost, da omogoči vsem izdajateljem z izdanim dovoljenjem po 105. členu tega zakona enakopravno razširjanje, kar pomeni, da morajo biti pogoji za posameznega izdajatelja enakopravni in transparentni do vseh izdajateljev.

Glede na to, da večji izdajatelji, ki jim je bilo izdano dovoljenje po 105. členu Zakona o medijih, za svoje vsebine operaterjem zaračunavajo nadomestila, ki so vezana na število uporabnikov in gledanost, bi morali operaterji tovrstno plačilo nadomestil v skladu z enakopravnimi pogoji, kot jim to narekuje zakon, enakopravno uporabljati za vse izdajatelje in njihove programe, ki jim je bilo izdano dovoljenje po 105. členu zakona. Nadomestilo, ki ga operater plača izdajatelju, bi moralo biti premo sorazmerno s številom uporabnikov, ki so naročniki paketa, v kateri se nahaja program, in sorazmerno z gledanostjo posameznega programa znotraj paketa operaterja.

Ad E) Svet za radiodifuzijo v skladu s svojimi pristojnostmi ni izvršilni oziroma nadzorni organ, vendar pa je dolžan opozarjati na anomalije na medijskem trgu radiodifuznih medijev in predlagati izboljšave.

S sklepom se zato seznani in pozove k uresnitvi:

- Ministrstvo za kulturo, kabinet ministra
- Ministrstvo za kulturo, Direktorat za medije
- Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS
- Državni zbor RS, Odbor za kulturo
- člani delovne skupine za področje televizije

Sklep je bil sprejet s šestimi glasovi članov Sveta ZA.

K točki 6.:

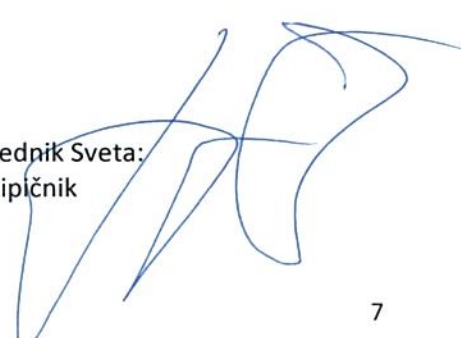
Svet je pod to točko sprejel sklepa o mesečnih nagradah in povračilu potnih stroškov. Svet je sprejel sklep, da se naslednja, 18. redna seja, skliče za dan 25. 10. 2018 ob 16. uri, ter določil termin pripravljalnega sestanka. Vsi sklepi so bili sprejeti s šestimi glasovi članov Sveta ZA.

Seja se je zaključila ob 17.40.

Zapisnik pripravil:
Martin Hari

Predsednik Sveta:
Aleš Lipičnik

Vročiti:

- Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana – po e-pošti
- Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS, Stegne 7, 1000 Ljubljana – po e-pošti
- javna objava na spletni strani Sveta za radiodifuzijo